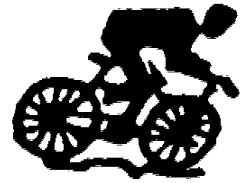

Kéthavonta megjelenő ingyenes kerékpáros-környezetvédelmi folyóirat

KERÉKVÁROS

Megjelenik a Környezetvédelmi Minisztérium és Pécs M. J. Város Önkormányzata támogatásával

Az országhatárokon átlépő Euro-kerékpárutak tervezésének, sőt megvalósításának idejét éljük. A több ezer kilométeres túrák megtétele azonban nem a modern kor kerekeseinek kiváltsága: Borbély György tordai tanár, a Kolozsvári Athletikai Club sportembere az 1880-as években indult Párizsba - és vissza. Pesten két sportember - Szappanos Péter tanár és Philippovics Emil egyetemi hallgató - csatlakozott hozzá, így hárman tették meg velocipéden a minden bizonnyal viszontagságos utat. Ezzel a teljesítménnyel azonban nem voltak egyedül. Példájukon felbuzdulva egy körmendi testvérpár ült nyeregbe. Útjuk egyik emlékezetes állomása volt Turin, ahol találkoztak a város nevezetes lakójával. Útleírásukkal tisztelgünk Kossuth Lajos emlékezte előtt.

Kossuth és a „vasparipa”

A "Turini Remetét" sok magyar utazó kereste föl otthonában, száműzetésben töltött évtizedeiben valóságos zarándoklat indult meg hozzá. 1889 szeptemberében Kossuthnak különös látogatói akadtak: az Udvary testvérek - a Körmendi Athletikai Club tagjai - két keréken tették meg a Körmend - Páris - Turin útvonalat.

"Szeptember 23-án virradt ránk ama nap, melyen alkalmunk volt a jelenkor egyik legnagyobb emberét, a legnagyobb magyart személyesen megismerni. Kossuth székéről felkelve elének jött... kezét nyújtva állt előttünk. Néhány pillanatnyi kínos szünet után megmondtuk neveinket és kifejtettük, hogy mi járatban vagyunk. Mire ő leült íróasztala mellé és minket is leültetett...

Udvary Feri, a világhíró atléta

Elfogultságomat eloszlatta Kossuth kedves és jóságos szellemének hatása. Már aggastyán, de beszédjét és elevenségét megtartotta, s oly élénken társalog, akár egy ifjú. Társalgás közben, minket folyton vizsgálva, kérde, hogy miféle ruhákban vagyunk? Midőn elmondtuk, hogy mi Körmendről Párisba rándultunk és onnan

Turinba vasparipán, jóságosan kinevetett bennünket, ismételten mondogatván: vasparipa, vasparipa. Hát kedves fiaim nem találtatok okosabb kifejezést?" Én egészen elszégyenkedve, hogy tán valami bolondot mondtam, felelém, hogy szerintem más magyar kifejezésünk nincsen, mert a többek által használt **kerékpár** szó azért nem használható, mivel háromkerekű ily fajta gép is van. Mire ő megnyugodott abban, hogy a vasparipa jó elnevezés. "Sokan üzük otthon ezt a szép, testet és lelket edző sportot és mind ilyen magyar, zsinórozott ruhában járnak?" Felelém hogy sokan. Mosolyogva mondá: "Szép, hogy a testgyakorlatban is magyarok és eszerint az ifjúság még nincsen elsatnyulva." - írta utinaplójába*

Udvary Feri, a nemzeti zsinóros ruhában utazó fiatalok egyike A Turint megjárt vasparipák egyike ma a Körmendi Múzeumban látható, őszinte csodálatot keltve a mai szemlélőben. cs

Közlekedjünk kerékpárral! – II.

Sorozatunk második részében azt kívánjuk bemutatni, hogy Ausztriában hogyan segítik elő a kerékpár térhódítását

Az osztrák közlekedési szakemberek azon dolgoznak, hogy a közlekedők – függetlenül attól, hogy gyalogosként, bicajosként, vagy autósoként vesznek részt a forgalomban – partnerként kezeljék egymást.

A munka első lépéseként feltárták, hogy melyik közlekedési eszköznek milyen jellemzői vannak, mik az igényei és hogyan tudnak alkalmazkodni a közlekedés más résztvevőjéhez.

A kerékpárosokat kétféle jelzővel illetik:

1. „A kerékpáros kétkerekű gyalogos” – az autó és a bicikli sebessége között 30 km/h sebességkülönbség van, amely miatt nagy a baleseti kockázat, ezért célszerű a kerékpáros forgalmat a gépkocsi forgalomtól elválasztani.

2. „A kerékpáros járművezető” – majdnem minden úton a kerékpárosok teljes értékű járművezetőként az úttesten mozognak.

Az osztrák szakemberek azt szeretnék elérni, ha a kerékpárosokat mindenki elismerné járművezetőként. A nemzetközileg elfogadott közlekedési szabályok – jobbra tartási kötelezettség, továbbhaladási iránytól függő besorolás, irány- és sávváltás, valamint az elsőbbségadás szabályai – garantálják a gépjármű- és a kerékpárforgalom biztonságát.

A kerékpárosok számára előírt speciális szabályozásokért, amelyek ezektől a szokásos közlekedési szabályoktól és a járműforgalom megszokott szervezésétől eltérnek, a kerékpárosoknak megnövekedett baleseti

kockázattal, akadályoztatással, kerülővel és várakozási idővel kell fizetni.

Kivételes esetekben a kerékpárosok saját útfelületet (kerékpárutat, vagy kerékpársávot) használhatnak. Ezeknek viszont szigorú műszaki követelményeknek kell megfelelniük, amelyek biztosítják, hogy a kerékpáros forgalom a kereszteződéseknél a járműforgalom bevált szabályai szerint bonyolódjon le.

A kerékpáros forgalom részarányát döntően befolyásolja a közlekedési légkör, az, hogy az emberek hogyan jönnek ki egymással az utakon. A biciklisek magas részaránya olyan közlekedési morált teremt, ami elsősorban maguknak a bicajosoknak, de a gyalogosoknak is a javát szolgálja. Ausztriában – a kerékpárosok és a gyalogosok biztonsága érde-

kében – egyre több belvárosban jelölnek ki „30-as zónát”, azaz egy behatárolt területen a járművek legfeljebb 30 km/h sebességgel közlekedhetnek.

Sárszegi Attila

A Margitszigeten végigkarikázva...

Szívesen tennék valamit magam is a kerékpározás népszerűsítéséért. Egy amerikai cégnél dolgozom és a mélygarázsban parkolóhelyet alakítottam ki a kerékpár számára. F fiatal munkatársaimat próbálom ösztönözni, hogy szálljanak ki az autóból és üljenek kerékpárra, hiszen önmaguknak és a környezetüknek is jót tennének vele. Sokat tudnánk segíteni a környezetszennyezésen kerékpárutak építésével, a kerékpáros kultúra kialakításával. A Margitszigeten végigkarikázva egészen más elkezdni egy hosszú napot az irodában...

Kövesné Anna budapesti olvasónk leveléből

Biciklivel a sétálóutcában?!

A történelmi belváros sétálóutcáiban egyre több gyalogosnak nem tetszik, hogy oda behajtanak motorral és kerékpárral. Ugyanakkor sok biciklis kényszerül ott közlekedni a kerékpárutak hiánya miatt. A sétáló utcában - a neve is ezt tükrözi - igen sok idős ember, gyerekes család sétál, akikre az arra száguldozó, szlalomozó biciklisták a legnagyobb veszélyt jelentik. A balesetet főleg a felelőtlen tinédzserek okoznak, akik "menőznek" a bringájukkal. A figyelmesen közlekedő kerékpáros ilyen helyen lassan halad. Alternatív útvonalak hiányában a kitiltás nem lenne jó megoldás!

tomjoe

Sétálóutca vagy szlalompálya?

A kerékpár a békés, problémamentes járművek körébe tartozik. A sétálóutcán való megjelenése mégis olyként hat, mint a hajszál a levesben” – írja a Dunántúli Napló szeptember 22-i száma. Érdeemes azonban a fenti napilap cikkénél részletesebben áttekinteni a helyzetet, ugyanis sokunkat érintő gondról van szó.

Adva lón tehát egy panasz, miszerint a sétálóutcákban kerekezők veszélyt jelentenek a gyalogosokra, különösképp az idősekre és a kisgyerekekre. A valóság azonban sokkal árnyaltabb.

1. Tény, hogy akadnak néhányan kerekestársaink közül, akik a Király és Ferencesek utcát összekeverik az akadálypályával, a gyalogosokat pedig a jelzőbójákkal. Ennek aztán az az eredménye, hogy a halálra rémített gyalogos átkozódva kívánja az összes bringás kitiltását.

2. Tény az is, a többség (köztük e sorok írója is) kényszerből jár erre, mivel kelet-nyugati irányban nincs más használható útvonal a belvároson keresztül. Mert mehetnének a forgalmas, füstös Rákóczi úton (azokon a szakaszokon, ahol épp nem vagyunk kitiltva), ha nem félténénk az életünket. A másik változat szerint mehetnének a forgalmas, de legalább meredek Kálvária – Aradi vértanúk útvonalon. Nos, aki elhiszi, hogy erre fognak a biciklisek kerülni nap, mint nap, az valószínűleg csak vitrinből ismeri a kétkerekűt...

A fenti két lehetőség között pedig ott a számtalan kis útszélesség miatt egyirányú utca a belvárosban. Ezek azonban komoly vargabetűkre kényszerítenek, ami jelentős idővesztést okoz. Marad tehát az egyedüli megoldásként a sétálóutca. És itt most érdemes megállni egy pillanatra. A már említett cikkben megszólaltatott rendőrségi szóvivő szerint a sétálóutcákban tilos biciklizni. A valóság az, hogy ezen utcák végén a „Mindkét irányból behajtani tilos” tábla áll, alatta a „Kivéve engedéllyel” kiegészítéssel. És van a KRESZ-nek egy olyan passzusa, mely szerint, ha ez alatt a tábla alatt „Kivéve...” kezdetű kiegészítés van, akkor oda **kerékpárral be szabad hajtani**!

Az említett írásban a sétálóutcat, mint faltól-falig terjedő járdát írják le. De ha járda volna, akkor hogyan lehetne ott engedéllyel autózni? A **sétálóutca** (a fogalom KRESZ-ben nem is szerepel!) ugyanis **faltól-falig úttest**, ahonnan az autók többsége ki van tiltva. Ha tehát csak jogi szempontból nézem, akkor több joga van a biciklisnek a sétálóutcában haladni, mint a gyalogosnak (akinek ugyebár a *járdán* a helye...). De nem hiszem, hogy ezt a kérdést pusztán a jogi eszközökkel meg lehet oldani. Azt sem hiszem, hogy a biciklisek kitiltásának bármi haszna lenne. A randalírozókat nem fogja egy

tábla visszatartani, a többiek pedig kénytelenek lesznek megszegni a szabályt. S ez mindaddig menni fog, amíg nem lesznek a biciklisek számára használható útvonalak.

Tavasszal jómagam is részt vettem a Pécsi Túrakerékpáros Klub felmérésében, amikor kerékpáros közlekedésre alkalmas útvonalakat kerestünk. Lehetséges útvonalakat találtunk, azonban a legtöbb jelenlegi formájában nem használható. Ilyen például a Búza tér - Király utca sétálóutca előtti szakasza – Flórián utca – József utca – Széchenyi tér – Janus P. utca – Esze T. u. útvonal, mellyel kiválthatnánk a sétálóutcákat. Ehhez azonban több helyen burkolatjavításra, egyirányú utcákban ellenirányú kerékpársávok felfestésére lenne szükség.

Kivéve engedéllyel - és biciklivel!

Amíg nincs meg a kellő akarat és pénz az útvonalak kialakítására, addig kénytelenek leszünk a sétálóutcákat használni. Ugyanígy kénytelenek lesznek elviselni a minket a gyalogosok. Ahhoz, hogy ez menjen, mindannyiunknak türelmesebbnek kell lennünk. Biciklistaként ezt lassan hajtással, a hirtelen manővereket kerülve, a gyerekekre vigyázva érhetjük el. Gondoljunk arra, hogy milyen érzés lehet, ha harminccal száguld el valaki fél centire az oldalunktól. Nem túlzottan kellemes...

Tehát csak óvatosan, körültekintően!

Manó – gabor@szergej.hu

*1/1975 (II.5.) KPM-BM együttes rendelet 14.§ 14.bekezdés, beiktatta a 4/1988 (VI.30.) KM-BM rendelet, a 28/2001-es kormányrendelet módosításaival. *Megtalálható a KRESZ könyv 46. oldalán (14. bekezdés).*

TÉLI GYALOGTÚRA AJÁNLAT

Nov. 2. „A közelben” Patacsi templom – Jakabhegy – Rózsa-hegy – Remete rét – Lapis – Misina – Dömörkapu, 16 km, t.vez.: Eperjesi József, Találkozó: Pécs, Újmecekalja 25-ös busz v.áll. 9 óra

Skóciai Szt. Margit emléktúra 2002. november 16.

Csillagtúra és találkozó 12 órakor a Réka várban
Útvonal: Zobákpuszta – Püspökszt.László – Réka vgy. – Réka vár – M.nádasd, 17 km, túravezető: Eperjesi József, találkozó: Pécs, aut. áll. 11-es kocsiallás, 7.00 óra

nov. 30. „Nyugat-Mecsek” Hetvehely – Nyáras vgy. – Petőc akna – Égervölgy – M.ürög, t.vez.: Lévai „Manó” G. 18 km, tal. Pécs. v.áll. pénztár, 7.00 óra

dec. 14. "Egykori települések nyomában" Abaliget – Hódosi kereszt – Karácodfa – Szt.Katalin – Kán – Gorica – Bükkösd, t.vez.: Keményfi B. 18 km, tal. Pécs. v.áll. 7 óra

dec. 28. „Séta a Mecseki Parkerdőben” Havihegy – Ilonka pihenő – Kardos úti kh. – Lapis – Tubes – Misina – Dömörkapu – Havihegy 11 km, t.vez.: Keményfi B. tal.: Pécs, Főpályaudvar 33-as busz 8.30 ó

januári előzetes: 11-én "Téli Mecsek 30" teljesítménytúra
Rendező: Matécz Péter, tel: 30/224-4377

Információ a Pécsi Túrakerékpáros és Környezetvédő Klub túráiról: Tel.:72/570-073, túra közben is elérhető szám: 20/33-25-000 E-mail:kemenyfi@freemail.hu
<http://ptkk.baranya.com>

APRÓ

Downhillesek figyelem! Eladó 2 db Michelin 50x559 (26x2.0) MTB terepgumi 1600/db, továbbá keresek „Cateye dual” sebességmérőt! 30/92-60-152 kvszrk@freemail.hu

Kerékváros

A Pécsi Túrakerékpáros és Környezetvédő Klub lapja a Környezetünkért Alapítvány kiadásában
Megjelenik A Környezetvédelmi Minisztérium KAC g kerete és Pécs M.J. Város Önkormányzata támogatásával

Szerkesztő: Arató Csongor
Felelős kiadó: Gerentsér Gábor

A Szerkesztőség postacíme:7624 Pécs, Ferencesek u. 20. I/4.
E-mail: kvszrk@freemail.hu
Kiadói iroda tel: 72/211-681

Terjesztés: a pécsi kerékpárszaküzletekben
A Szerkesztőség címére eljuttatott, felbélyegzett válaszborítékkal postázzuk! Az újság ingyenes. Megjelenik 1500 pld-ban.

Lapunk az interneten is olvasható:

<http://ptkk.baranya.com>

HÍREK

A borturizmus kínálatát bővítő kerékpárútfejlesztést terveznek Villányban. Az önkormányzat nagyszabású terve szerint nemcsak a Bóly-Siklós közötti szakasz épül meg, de kerékpárúttal kötik össze a Villányt Kisjakabfalvával és Villánykövesden keresztül Palkonyával is. A kiviteli tervet Phare-pénzből készítették el, a megvalósításban is Európa-Unió és hazai pályázati forrásokra számítanak.

Tájésebeszt - a Pécsi Túrakerékpáros és Környezetvédő Klub három éve végzi a Környezetvédelmi Minisztérium támogatásával a környezetet elcsúfító illegális hulladéklerakóhelyek felderítését. A klubtagok a túráik során észlelt szemétkerakókat bejelölik egy térképen és fényképeket készítenek a helyszínről. A jelentések alapján a Dél-Dunántúli Környezetvédelmi Felügyelet és a BIODOM intézkedik a szemétkerakók eltüntetéséről.

Most Te is tehetsz valamit a környezet védelmében!

Mi a teendő, ha túrázás közben illegális szemétkerakóra bukkansz?

- Jegyezd föl, hogy hol és mit láttál!
- Készíts térképvázlatot (pl. fénymásolt turistatérképre) ami lehetővé teszi a helyszín pontos beazonosítását!
- Ha van nálad fényképezőgép, készíts fényképet!
- Mindezeket juttasd el a programgazdához:

Arató Csongor, Cím: Ferencesek u. 20. I/4.

E-mail: kvszrk@freemail.hu

Jön a téli gyalogtúraszezon, szemétre fel!

Autó mentes Nap 2002.

Szeptember 25-én Pécs városa ismét csatlakozott a Nemzetközi Autómentes Naphoz. Ezen a napon reprezentatív közvélemény kutatást végeztünk, ennek eredményeiből:

- munkába, iskolába járáshoz rendszeresen mindössze az emberek 25%-a használ autót
- az itt élők 63%-a használná a városi közlekedésben kerékpárját, ha lennének megfelelő kerékpárutak
- a többség szerint (74%) ma Pécsen a levegőtisztaság és a zaj a legnagyobb környezetvédelmi probléma
- a válaszadók 90%-a jó kezdeményezésnek tartotta az aznapi ingyenes buszközlekedést, támogatta a nap rendezvényeit

Környezetünkért Alapítvány

Lapunkat az >> OBSERVER << médiafigyelő tallózza!